

Beslutning om utelukkelse fra investeringer

November 2019

Sammendrag

KLP har besluttet å utelukke tre selskaper fra KLPs og KLP-fondenes (KLPs) investeringer. Selskapene er involvert i kullbasert virksomhet. En liste over selskapsnavn finnes nederst i dokumentet.

Innledning

Konsekvensene av global oppvarming er alvorlig, og det er behov for store kutt i klimagassutslipp. Klimaendringer påvirker økosystemer, økonomi og helse. Det er et globalt problem og angår alle. De fleste land i verden stiller seg bak Paris-avtalen. Ambisjonen i avtalen er å begrense global oppvarming til godt under 2°C, og helst ikke overstige 1,5°C. Nåværende politiske løfter om å redusere klimagassutslipp er ikke nok, og peker mot en utvikling som gir -3°C grader oppvarming¹. Derfor må myndigheter, næringslivet og samfunnet for øvrig utvise et større klimaansvar i de kommende årene.

Klimagassutslipp må reduseres i de fleste sektorer hvis klimamålet skal nås. Kullbasert energiproduksjon må fases ut innen 2050². Kull er i dag den største kilden til globale klimagassutslipp³. Det er dessuten en lite CO₂-effektiv måte å produsere elektrisitet på⁴. Derfor

¹ International Energy Agency (IEA) 2017. "World Energy Outlook 2017".. og Climate Action Tracker 2018, tilgjengelig fra: <http://climateactiontracker.org/global.html>

² Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) 2018. "Global Warming of 1.5 °C. Summary for Policymakers".

³ Global Carbon Budget 2018. Tilgjengelig fra: <https://www.globalcarbonproject.org/carbonbudget/>

⁴ International Energy Agency (2014). "Special report World Energy Investment Outlook". OECD/IEA.

er det bekymringsfullt at kullforbruket er registrert å øke etter noen år med reduksjon⁵. Kull var en hovedårsak til at globale klimagassutslippene økte i 2018⁶.

En utfordring ved kullkraftverk er deres lange levetid, 40 år i gjennomsnitt⁷. En analyse av forskere fra Oxford University viser at utslippene fra operative kullkraftverk vil bruke opp utslippene kullsektoren kan tillate seg hvis klimamålene⁸ skal nås. Derfor er det uforenlig med klimamålene å bygge ny kapasitet for kullkraft⁹. Likevel er det anslått at utslippene fra kullkraftverk som er planlagt eller under bygging vil øke utslippene fra kull med 50-75 prosent utover utslippene fra eksisterende kraftverk¹⁰.

Dette gjør at fokuset på kull må trappes ytterligere opp for å sikre en ansvarlig omstilling av energisystemet. Det er positivt at en rekke land med mindre andeler av kull i energimiksen har annonsert planer om å fase ut kull¹¹. Tilsvarende er det dessverre andre land med høy andel kullforbruk som foreløpig ikke har slike planer¹².

KLP ønsker å sende et sterkt signal om nødvendig omstilling fra fossilt til fornybar energi. Gjennom uttrekk og utøvelse av eierskap ønsker KLP å sende et tydelig markedssignal til produsenter, distributører og brukere av energi. FNs klimapanel (IPCC) peker på at investeringer i kull må stanse fullstendig innen 2030 hvis målet om å begrense global oppvarming til 1,5°C skal være mulig¹³.

KLPs virkemiddelbruk

KLP ønsker å bidra i omstillingen til et lavkarbonsamfunn. KLP kan påvirke gjennom flere virkemidler. Utøvelse av eierskap, investeringer i fornybar energi, uttrekk og bransjeinitiativ er eksempler på dette. I en utredning om selskapets investeringer i fossil energi fra 2014 ble virkemidler til rådighet vurdert¹⁴. Styret i KLP besluttet den 4. november 2014 at kullselskaper med mer enn 50 prosent av sine inntekter fra kull skulle ekskluderes som et virkemiddel for å

⁵ International Energy Agency (2018). "Global Energy & CO2 Status Report".

⁶ Cicero 2018. "Global CO2 emission rise again in 2018". Tilgjengelig fra: <https://www.cicero.oslo.no/en/posts/climate-news/global-co2-emissions-rise-again-in-2018-according-to-latest-data>

⁷ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) (2014a). Annex III: Technology-specific cost and performance parameters.

⁸ Pfeiffer et al. (2016). The '2°C capital stock' for electricity generation: Committed cumulative carbon emissions from the electricity generation sector and the transition to a green economy. Applied Energy, Volume 179, 1 October 2016

⁹ WWF-Norge 2016. "Etikk eller Falitt? Hvorfor Oljefondet ikke bør medvirke til investeringer i ny kullkraft. Tilgjengelig fra: https://www.wwf.no/assets/attachments/2016_wwf_rapport_etikk_eller_fallit2.pdf

¹⁰ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) 2018. IPCC SR1.5. Chapter 2: Migration pathways compatible with 1.52°C in the context of sustainable development.

¹¹ International Energy Agency (2018). "Global Energy & CO2 Status Report".

¹² International Energy Agency (2018). "Global Energy & CO2 Status Report".

¹³ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) 2018. IPCC SR1.5. Chapter 2: Migration pathways compatible with 1.52°C in the context of sustainable development.

¹⁴ KLP (2014): "Karbonutredning: Investeringer i fossil energi". November 2014. URL: <http://www.mynewsdesk.com/no/klp/documents/karbonutredning-investeringer-i-fossil-energi-40691>

bidra til klimamålet. Inntektsgrense ble senere senket til 30 prosent i tråd med innføringen av kulluttrekk for Statens Pensjonsfond utland.

Uttrekk av kullselskaper og selskaper involvert i kullbasert virksomhet vil på kort sikt ha en beskjeden eller ingen effekt på verdens utslipp av CO₂. At investorer som KLP velger å trekke seg ut av kull sender likevel et viktig signal om fremtidens finansiering, og er et insitament for selskaper til å øke inntekter fra andre kilder enn kull. Det er ikke grunnleggende uetisk med kullbasert virksomhet. Det er også en fullt lovlig virksomhet. Når KLP likevel velger å utelukke kullbasert virksomhet, er det fordi forbruket av kull – i den størrelsesorden som i dag – ikke er forenlig med oppnåelsen av klimamålet. Uttrekk av kull er et virkemiddel i kapitalforvaltningsstrategien som støtter opp om FNs klimapanelers anbefalinger.

Utvidelse av KLPs eksklusjonskriterie for kull

Gitt trender innen global energiproduksjon og CO₂-utslipp mener KLP at det er nødvendig med en ytterligere innstramning av eksklusjonskriteriet for kull. En observasjon gjort etter 2014 er at kriteriet med å ekskludere selskaper med mer enn 30 prosent av inntektene fra kull er effektiv i å identifisere de mest kullintensive selskapene. Likevel har vi observert at en rekke selskaper med høyt absolutt produksjonsvolum ikke har blitt dekket av eksklusjonskriteriet. Således har det vært mulig for selskaper med høyt absolutt produksjonsvolum og høye absolutte CO₂-utslipp fra kull å bli værende i KLPs investeringsunivers. Mens ambisjonen til KLP i 2014 var å ekskludere de mest kullintensive selskapene, er ambisjonen nå å være kullfri.

Definisjon av eksklusjonskriterier for et kullfritt KLP

KLP skal utelukke selskaper involvert i kullbasert virksomhet gjennom (1) utvinning av kull og (2) kullkraftproduksjon. Følgende tre kriterier er blitt brukt for å identifisere selskaper som skal ekskluderes:

- Selskaper med mer enn 5 prosent av inntekter fra kullbasert virksomhet;
- Selskaper med mer enn 20 million tonn årlig kullproduksjon og/eller;
- Selskaper med mer enn 10 000 megawatt installert produksjonskapasitet knyttet til kullkraftverk.

I tillegg til å operasjonalisere disse kriteriene vil KLP i vurderingen også legge vekt på framoverskuende vurderinger, herunder planer som vil redusere kullbasert andel eller øke andelen fornybare energikilder. Formålet med en framoverskuende vurdering er å identifisere selskaper som har en positiv utvikling mot å bidra til en lavutslippsomstilling.

Kilder og datagrunnlag

For å sikre at KLP ikke investerer i selskaper som er involvert i kullbasert virksomhet blir investeringene analysert jevnlig.

KLP har benyttet data fra analyseselskapet MSCI til å identifisere hvilke selskaper som får 5 prosent eller høyere andel av inntektene fra kullbasert virksomhet, har mer enn 20 million tonn

årlig produksjon og med mer enn 10 000 megawatt installert kapasitet. Kullbasert virksomhet er av MSCI analysert innenfor gruvedrift, kullbasert kraftproduksjon og fremstilling av kullprodukter (termisk kull). MSCI hentet datamaterial fra selskapenes årsrapporter. Basert på opplysninger i årsrapportene er det beregnet hvor stor andel av inntektene den kullbaserte virksomheten utgjør.

Selskap	Inntekt fra kullvirksomhet
Inner Mongolia Mengdian Huaneng Thermal Power Corporation Limited	7 %
NACCO INDUSTRIES, INC.	87 %
TIANDI SCIENCE & TECHNOLOGY CO.LTD	14 %